

เอเปค

กับการประสาน ความร่วมมือ

ช่วยเหลือแรงงานไทย

การประชุมองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
ซอมุมิภาคเอเชียและแปซิฟิก(Asia Pacific
Economic Cooperation เอเปค) ว่าด้วยการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์ เมื่อวันที่ 28-29 กรกฎาคม 2542 ที่
มหานคร วอชิงตัน ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่ง
ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกจำนวน 21 ประเทศ มี
หลายประเด็นที่น่าสนใจ ทั้งนี้สืบเนื่องจากการประชุมครั้งนี้
มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณา แลกเปลี่ยนการจ้างงาน การ
เลิกจ้าง และการปรับตัวในภาคธุรกิจเพื่อความอยู่รอด ซึ่ง
จากผลการดำเนินงานดังกล่าวส่งผลกระทบต่อกฎเกณฑ์อ่อนแอ
ทางสังคม ซึ่งประกอบไปด้วยแรงงานหญิง แรงงานเด็ก
คนชรา ตลอดจนคนพิการ ซึ่งกลุ่มเหล่านี้ยังไม่สามารถ
อยู่ในความควบคุมดูแลของระบบประกันสังคมหรือการ
ช่วยเหลือทางสังคมที่จัดตั้งขึ้นมารองรับอย่างเพียงพอได้

ประเด็นในหัวข้อ "การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง
ระบบตลาดแรงงาน หรือที่เรียกว่า "Labour Mar
ket System" ถือเป็นหัวข้อหลักที่มีการพิจารณาถก
กันในการประชุมครั้งนี้ ซึ่งที่ประชุมได้กล่าวถึงความจำเป็นที่จะ
ต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับต่างๆ เพื่อให้
สอดคล้องกับตลาดแรงงานที่แท้จริง รวมถึงการชักชวน
เอกชนมามีส่วนร่วมในการจัดหางาน การให้ความสำคัญ
ต่อแรงงานสตรีและการปรับปรุงระบบข้อมูลตลาดแรงงาน
ซึ่งประเด็นนี้นำไปสู่การนำเสนอในเรื่อง การสร้างเครือข่าย
ช่วยเหลือทางสังคม(Social Safety Net) เพื่อแก้ปัญหา
หนี้และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของประชาชนกลุ่มต่างๆ ที่
กำลังประสบปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดจากพัฒนาการทาง
เศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นสาเหตุที่เกิดจากการตกงาน รายได้
ลดลง หรือการหารายได้ไม่ได้ ซึ่งที่ประชุมจึงได้ตกลง
เห็นและให้มีการปรับปรุงสถานประกอบการ(Building
the Workplace) เพื่อเข้าถึงจนกระทั่งถึงความจำเป็นที่
ประเทศที่เข้าร่วมประชุมครั้งนี้จะต้องพัฒนาหลักการปรับ
ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม การสร้างระบบแรงงานสัมพันธ์
ที่ดี และการดำเนินมาตรการสร้างสถานประกอบการให้
เกิดความปลอดภัยแก่ผู้จ้างงาน

สำหรับการประชุมในครั้งนี้ ทางประเทศไทยได้ส่งผู้
แทนจากหลายหน่วยงานเข้าร่วมการประชุม โดยเฉพาะ
หน่วยงานด้านทรัพยากรมนุษย์ที่สังกัดกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการ
ต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย

นายประสงค์ วัฒนรัตน์ ปลัดกระทรวงแรงงานและ
สวัสดิการสังคม หัวหน้าคณะผู้แทนจากประเทศไทยที่ได้
เข้าร่วมประชุมครั้งนี้กล่าวว่า ประเทศไทยประสบปัญหาทาง
สังคมโดยเฉพาะปัญหาผู้ใช้แรงงานซึ่งได้รับผลกระทบจาก
วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจโดยตรง แต่ก็ถือว่าโชคดีที่ประ
เทศไทยมีการช่วยเหลือแบบนอกระบบ ซึ่งเป็นวัฒนธรรม
ที่ยังคงเห็นอยู่ ความสัมพันธ์ทางเครือญาติอย่างแนบ
แน่นอยู่ วิถีชีวิตดังกล่าวช่วยผ่อนคลายปัญหาจากหนักให้เป็น
เบา ขณะเดียวกันรัฐบาลไทยถือเป็นนโยบายที่เร่ง
ด่วนในการให้ความช่วยเหลือและเร่งแก้ไขช่วยเหลือแก่ผู้
เดือดร้อน และได้จัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติขึ้นมา
เรียกว่าคณะกรรมการนโยบายปัญหาการว่างงานแห่งชาติ
เพื่อแก้ปัญหาและผ่อนคลายปัญหาที่เกิดขึ้นจากการว่าง
งาน โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงแรงงานเป็นรองประธาน ซึ่งมาตรการดังกล่าว
ประกอบด้วย การส่งเสริมการสร้างงานในชนบท
การส่งเสริมการจ้างงานภาคอุตสาหกรรม การส่งเสริม
ตลาดแรงงานไทยในต่างประเทศ การฝึกอบรม
การส่งเสริมธุรกิจขนาดย่อมและ โครงการไทยช่วยไทย
 เป็นต้น

ในส่วนของกระทรวงแรงงานนั้น ถึงแม้ว่าการสร้าง
เครือข่ายระหว่างประกันสังคมยังมีขอบเขตไม่ทั่วถึง แต่ก็ได้
มีการกระจายงบประมาณในการช่วยเหลือผู้ที่มีความเดือด
ร้อนโดยตรง โดยเฉพาะเด็ก สตรี คนพิการและคนชรา
 รวมถึงมีการปรับปรุงและพัฒนา ระบบตลาดแรงงาน
สถานประกอบการในส่วนของภาครัฐและเอกชนให้ดีขึ้น
มีการเน้นพัฒนาการฝึกอบรมให้มีความหลากหลาย และ
ยกระดับและส่งเสริมระบบแรงงานสัมพันธ์โดยการกำ
หนดแนวปฏิบัติทางด้านแรงงานสัมพันธ์ให้ชัดเจนและ
ถูกจ้างยึดถือเพื่อสร้างแนวทางการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา
วิกฤต

อย่างไรก็ตาม ในท้ายที่สุดของการประชุมเอเปคครั้งนี้
ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและกล่าวถึงแผนปฏิบัติการ
(Plan of Action) ซึ่งแผนดังกล่าวเป็นการประสานความ
ร่วมมือ และแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านแรงงาน การคุ้มครอง
ทางสังคมและการพัฒนาสถานประกอบการ ตลอดจนการ
ปรับปรุงโครงสร้างของคณะทำงานภายใต้กรอบการ
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเอเปคเพื่อปรับปรุงโครงสร้าง
การบริหารจัดการให้ดีขึ้น และมีการจัดวางแผนการ
พัฒนาบุคลากรในระดับต่างๆ การศึกษามีให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของตลาด การส่งเสริมความก้าวหน้าของ
สตรี การให้ความสำคัญของภาคเอกชนในการจัดหางาน
การจัดทำโครงการช่วยเหลือกลุ่มที่อ่อนแอ การจัดตั้ง
ระบบการประกันการว่างงาน การประกันคนชราภาพการ
สร้างเครือข่ายการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ การเพิ่มผล
ผลิต การปรับเทคโนโลยีใหม่ การสร้างเสริมระบบแรง
งานสัมพันธ์ การฝึกอบรมบุคลากรระดับต่างๆ

และการคุ้มครองความปลอดภัยในการทำ
งาน ซึ่งถือเป็นจุดเด่น และเป็นก้าวแรกที่นำสู่ในการ
การพัฒนาปัญหาแรงงานในปัจจุบัน

วีรพล ชุนเมือง